

HRVATSKA LIJEČNIČKA KOMORA • CROATIAN MEDICAL CHAMBER

Ulica Grge Tuškana 37, 10000 Zagreb, Hrvatska • Tel 01/4500 830 • Fax 01/4655 465 • E-mail hlk@hlk.hr • www.hlk.hr

Povjerenstvo za primarnu zdravstvenu zaštitu

KLASA: 900-02/20-05/87

URBROJ: 385-02/04-20-01

Zagreb, 29. travnja 2020.

183574

HRVATSKI ZAVOD ZA
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
n/p Ravnateljja
doc. prim. dr. sc. Krunoslav Capak, dr. med.
Rockefellerova 7
10 000 Zagreb

PREDMET: Ujednačenost rada liječnika primarne zdravstvene zaštite u Mreži javne zdravstvene službe
- prijedlozi, dostavljaju se

Poštovani,

ovim putem obraćamo se u vezi organizacije rada liječnika primarne zdravstvene zaštite u Mreži javne zdravstvene službe.

Povjerenstvo za primarnu zdravstvenu zaštitu Hrvatske liječničke komore uvidjelo je potrebu liječnika primarne zdravstvene zaštite za donošenjem konkretnih uputa potrebnih za njihov daljnji nastavak rada na jasan i siguran način, jednak za sve.

Naime, iako je Republika Hrvatska u zavidnoj fazi borbe protiv epidemije bolesti Covid-19 te su prihvaćene mjere kojima je predviđeno omogućavanje rada javnog zdravstvenog sustava u punom opsegu počevši od 4. svibnja 2020. jasno je da je virus CoV-2 i dalje prisutan, kao i sve opasnosti koje iz istoga mogu proizaći, kako za zdravstvenog radnika tako i za pacijenta.

Stoga je potrebno na detaljan i jasan način urediti daljnji rad liječnika primarne zdravstve zaštite u novim i drugačijim uvjetima uzrokovanim navedenom bolešću.

Također, potrebno je uzeti u obzir i mogućnost ponovnog pogoršanja epidemiološke situacije te ponovnog uvođenja raznih mogućih restrikcija.

Obzirom da dosad nisu donesene jasne upute glede dalnjeg rada liječnika u gore opisanim novim uvjetima, što za posljedicu ima razna odstupanja i različitosti u radu, nesporazume i nesigurnosti, Povjerenstvo za primarnu zdravstvenu zaštitu izradilo je niz prijedloga pomoću kojih bi se pružanje i ostvarivanje zdravstvene zaštite moglo kontinuirano odvijati u jednakim uvjetima za sve.

Navedene prijedloge dostavljamo u prilogu ovog dopisa.

Nadalje, kako bi se omogućilo i osiguralo uspješno funkcioniranje sustava primarne zdravstvene zaštite, Povjerenstvo predlaže suradnju i stavlja se na raspolaganje kako bi zajedničkim snagama omogućili adekvatnu zaštitu pacijenata i svih zdravstvenih radnika.

Također, ovim putem dostavljamo i nekoliko prijedloga s ciljem poboljšanja rada pomoću CEZIH-a, a kojima bi se olakšala i ubrzala komunikacija između pružatelja zdravstvenih usluga na primarnoj i sekundarnoj razini.

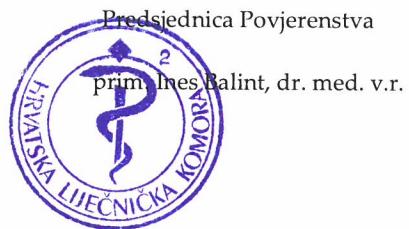
Dostavljamo Vam prijedlog načina implementacije A5 uputnica te naglašavamo kako je tzv. ogledni (pilot) projekt A5, za djelatnost endokrinologije Kliničkog bolničkog centra Zagreb uspješno proveden.

Naime, za kvalitetnu komunikaciju pružatelja primarne zdravstvene zaštite sa pružateljima sekundarne zdravstvene zaštite putem A5 uputnice, potrebno je omogućiti jednostavan način kreiranja uputnice u zdravstvenim kartonima pacijenata. Također, potrebno je da zdravstvene ustanove sekundarne zdravstvene zaštite osiguraju u BIS-u termin za naručivanje pregleda u A5 ambulantama u koje bi doktori primarne zdravstvene zaštite mogli naručiti svoje pacijente na isti način na koji se trenutno naručuju preko e-naručivanja.

Stoga, obzirom da je aktualna epidemiološka situacija ubrzala već davno dogovorene informatičke pogodnosti predlažemo da se uočena poboljšanja zadrže i ubuduće te predlažemo dodatna poboljšanja kojima se postiže veća dostupnost i kvaliteta zdravstvene zaštite uz administrativno rasterećenje zdravstvenih radnika i pacijenata.

U nadi da ćete prihvati naše prijedloge za intenzivnjom suradnjom te ostale prijedloge s ciljem poboljšanja zdravstvenog sustava, iste Vam dostavljamo u prilogu ovog dopisa.

S poštovanjem,

Na znanje:

1. Ministarstvo zdravstva, Ksaver 200 a, 10 000 Zagreb,
n/p Ministra izv. prof. dr. sc. Vili Beroš, dr. med.
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Margaretska 3, 10 000 Zagreb,
n/p Ravnatelja, Lucian Vukelić, dr.med.spec.

Prilozi uz dopis:

Prilog 1 – Preporuke za postupanje pri dolasku pacijenta u ordinaciju obiteljske medicine tijekom epidemije COVID-19

Prilog 2 – Preporuke za postupanje pri dolasku pacijenta u ordinaciju primarne zdravstvene zaštite žena tijekom epidemije COVID-19

Prilog 3 – Preporuke za postupanje pri dolasku djece u pedijatrijske ordinacije tijekom epidemije COVID-19

Prilog 4 – Preporuke za postupanje pri dolasku pacijenta u ordinaciju medicine rada tijekom epidemije COVID-19

Prilog 5 – Preporuke za implementaciju A5 uputnica

Prilog 6 – Prijedlog izgleda uputnog elektronskog pisma specijaliste prilikom konzultacije s A5 uputnicom

Prilog 1.

PREPORUKE ZA POSTUPANJE PRI DOLASKU PACIJENTA U ORDINACIJU OBITELJSKE MEDICINE TIJEKOM EPIDEMIJE COVID-19

- Pacijent je obavezan prije dolaska u ordinaciju telefonski ili putem drugog telekomunikacijskog kanala (primjerice e-mail) kontaktirati svog liječnika te naručiti se na pregled ukoliko je isti potreban.
- Na početku svake smjene liječnici obiteljske medicine dužni su osobi koja provodi trijažu dostaviti popis naručenih pacijenata za taj dan. Ukoliko se naknadno tijekom dana naruči neki pacijent za pregled u tom danu potrebno je odmah o tome obavijestiti osobu koja provodi trijažu. U objektima u kojima se nalaze pojedinačne ordinacije pacijent se naručuje telefonski i propušta u objekt nakon što pozvoni na vrata.
- U čekaonicama ne smije biti više od jednog pacijenta po timu, odnosno samo onaj koji je u tom trenu naručen na pregled.
- Pacijenti se naručuju na pregled u razmaku od 15-30 minuta, uz iznimke ovisno o okolnostima slučaja i potrebama pacijenata, a sve kako bi se imalo dovoljno vremena za pregled i temeljite mjere dezinficiranja površina i prozračivanja prostorija nakon što pacijent izade iz ordinacije. Princip naručivanja pacijenata treba zadržati i nakon epidemije obzirom da povećava kvalitetu pružene zdravstvene skrbi, sigurnost pacijenata i zdravstvenog osoblja.
- Prilikom dolaska na naručeni termin pacijent mora staviti masku ili prekriti usta i nos sa maramicom (upozoriti ga ranije na to).
- Prilikom ulaska u zdravstvenu stanicu pacijent mora proći kroz tzv. „dezinfekcijsku barijeru“ (spužva natopljena dezinfekcijskim sredstvom) na ulazu te dezinficirati ruke.
- Pacijenta se prije ulaska u zdravstvenu stanicu mora pitati je li u samoizolaciji/ karanteni te ukoliko je, zamoliti ga da se vrati kući i telefonom kontaktira svog liječnika.
- Pacijentu se prilikom trijaže obavezno mora izmjeriti tjelesna temperatura te ukoliko je ona povišena, neovisno o tome što je pacijent naručen na pregled, ne smije biti pušten u ordinaciju obiteljske medicine već se mora konzultirati njegov izabrani liječnik, odnosno pacijent mora prvo kontaktirati svog liječnika.
- Ukoliko se pacijent nije naručio na pregled, a prema procjeni trijaže nije životno ugrožen, dužan je prije svega telefonski kontaktirati svog liječnika koji će mu dati termin pregleda i odlučiti o dalnjem postupanju. Ukoliko se radi o pacijentu koji je težeg zdravstvenog stanja, osoba koja vrši trijažu kontaktirat će izabranog liječnika pacijenta radi donošenja odluke o dalnjem postupanju.
- Pacijenti koji su klinički i epidemiološki sumnjivi na COVID-19 infekciju, nakon konzultacija sa nadležnim epidemiologom, mogu biti upućeni na bris. Ukoliko je pristigli nalaz negativan pacijent će biti pregledan u izdvojenoj sobi za pregled (izolacija) uz korištenje potpune zaštitne opreme. Ukoliko je pristigli nalaz brisa pozitivan postupa se prema protokolu za COVID-19 pozitivne pacijente, a sukladno zdravstvenom stanju pacijenta. Prilikom pregleda pacijenta u ordinaciji preporuča se konzultaciju vršiti na 2 m udaljenosti, uz smanjenje razmaka samo tijekom pregleda. Preporuča se da konzultacija bude ciljana, odnosno da se već putem ranije telefonske konzultacije uzmu osnovni anamnestički podaci kako bi sama konzultacija u ordinaciji bila kraća, a u svrhu zaštite pacijenta i liječnika.

- Prilikom pregleda pacijenta u ordinaciji, iz mjera predostrožnosti, preporuča se koristiti zaštitne naočale ili vizir, kiruršku masku i rukavice.
- Tijekom rada u ordinaciji preporuča se dolazak u ustanovu u jednoj odjeći i obući, a za rad koristiti uniformu i obuću namijenjenu za rad. Radna odjeća se mora mijenjati minimalno 2 puta tjedno te ju je potrebno oprati na min. 60° stupnjeva, posebno, bez druge odjeće, a obuću treba dezinficirati. Ako nije moguće pranje na min. 60°, treba koristiti proizvode za dekontaminaciju tkanina. Preporuka za izgled zdravstvenog djelatnika je: visoko povezana kosa, kratko podrezani nokti bez gela i laka, sav nakit prije stupanja u objekt mora biti uklonjen (narukvice, prstenje, lančići, naušnice, satovi...).
- Nužno je pridržavanje važećih protuepidemijskih mjera za zdravstvene ustanove, zdravstveni djelatnici su dužni organizirati rad tako da bude što veća međusobna udaljenost radnika uz prakticiranje fizičke udaljenosti u odnosu na ostale zdravstvene djelatnike i pacijente. Potrebno je izbjegavati boravak zaposlenika u više ordinacija zajedno npr. tijekom pauze kao i nepotrebne ulaske u ordinacije i prostorije koje se inače ne koriste.
- Iz ordinacija i čekaonica potrebno je ukloniti sve stvari koje nisu neophodne u svakodnevnom radu (ukrase, slike, tepihe, cvijeće, zavjese, tapecirane stolice, reklamni materijal, časopisi, suvišne kemijске, igračke za djecu). Preporuča se vrata otvarati laktom, slavine zatvarati papirnatim ručnikom, dezinficirati kvake više puta tijekom radnog vremena. Svi koji ulaze u prostorije zdravstvene ustanove dužni su obaviti higijenu ruku, staviti masku ili papirnatu maramicu na usta i nos. Sve kontaktne površine čekaonica i ordinacija potrebno je kontinuirano brisati dezinficijensom na bazi alkohola. Prostor je potrebno redovito provjetravati.
- Ukoliko se pacijent upućuje na daljnju obradu (npr. laboratorij, RTG) preporuča se prije upućivanja kontaktirati službu u koju se pacijent upućuje (ovisno o lokalnoj organizaciji).
- Kućne posjete potrebno je planirati i dogovoriti, na način da se omogući pregled pacijenta u kući uz eventualno prisutnu samo jednu osobu iz obitelji, pri dogovaranju pregleda uzeti detaljnu epidemiološku anamnezu, zamoliti da se prostorija u kojoj je bolesnik provjetri bar 20 minuta prije dolaska zdravstvenog radnika. Preporuča se prema svim pacijentima pristupati kao da su zaraženi te pri bliskom kontaktu sa svakim pacijentom koristiti sljedeću opremu: zaštitne naočale ili vizir, uniforma (čista, ne ona u kojoj se radilo u ordinaciji) i jednokratni ogrtač, nazuvke za obuću, jednokratnu kapu, rukavice, masku.
- Po dolasku, pacijenta i ostale prisutne, potrebno je uputiti da stave masku ili papirnatu maramicu na usta, za cijelo vrijeme trajanja kućne posjete.
- Tijekom posjete preporuča se izbjegavati kontakt bliži od 2m s pacijentom i članovima obitelji, osim tijekom pregleda/postupka. Tijekom pregleda treba izbjegavati kontakt zaštitnog ogrtača s pacijentom.
- Zaštitna oprema za zdravstvene radnike mora se koristiti, u prethodno definiranim situacijama, s mjerama opreza, ali racionalno.
- Nakon obavljenje kućne posjete, korištena jednokratna sredstva trebaju se pažljivo skinuti i odložiti u posebnu vrećicu, spremiti u prtljažnik i baciti u infektivni otpad. Potrebno je nakon jednokratne kućne posjete dezinficirati sve korištene dijagnostičke instrumente koji nisu jednokratni.

Prilog 2.

**PREPORUKE ZA POSTUPANJE PRI DOLASKU PACIJENTA U ORDINACIJU PRIMARNE ZDRAVSTVENE
ZAŠTITE ŽENA TIJEKOM EPIDEMIJE COVID-19**

- Pacijentica je obavezna prije dolaska u ordinaciju telefonski ili putem drugog telekomunikacijskog kanala (primjerice e-mail) kontaktirati svog liječnika te naručiti se na pregled ukoliko je isti potreban.
- U ordinacijama primarne zdravstvene zaštite žena, osim na preglede trudnica, pružanje zdravstvenih usluga proširuje se i na ginekološke preglede, a sve prema uputama danim od strane epidemiološke službe.
- Na početku svake smjene ginekolozi primarne zdravstvene zaštite dužni su osobi koja provodi trijažu dostaviti popis naručenih pacijentica za taj dan. Ukoliko se naknadno tijekom dana naruči pacijentica za pregled u tom danu potrebno je odmah o tome obavijestiti osobu koja provodi trijažu. U objektima u kojima se nalaze pojedinačne ordinacije pacijentica se naručuje telefonski i propušta u objekt nakon što pozvani na vrata.
- U čekaonicama ne smije biti više od jedne pacijentice po timu, odnosno samo ona koja je u tom trenu naručena na pregled.
- Pacijentice se naručuju na pregled u razmaku od 30 minuta kako bi se imalo dovoljno vremena za pregled te temeljite mjere dezinficiranja površina i prozračivanja prostorija nakon što pacijentica izđe iz ordinacije. Princip naručivanja pacijentica treba zadržati i nakon epidemije obzirom da povećava kvalitetu pružene zdravstvene skrbi.
- Prilikom dolaska na naručeni termin pacijentica mora staviti masku ili prekriti usta i nos maramicom (upozoriti ju ranije na to).
- Prilikom ulaska u zdravstvenu ustanovu mora proći kroz tzv. „dezinfekcijsku barijeru“ postavljenu na ulazu u zdravstvenu ustanovu te dezinficirati ruke.
- Pacijentici se prije ulaska u zdravstvenu stanicu mora pitati je li u samoizolaciji/ karanteni te ukoliko je, zamoliti ju da se vrati kući i telefonom kontaktira izabranog ginekologa.
- Pacijentici se prilikom trijaže obavezno mora izmjeriti tjelesna temperatura te ukoliko je ona povиšena, neovisno o tome što je pacijentica naručena na pregled ne smije biti puštena u ordinaciju primarnog ginekologa, već se mora konzultirati njezin izabrani liječnik kao i napraviti konzultacija i detaljna anamneza radi prosudbe o opravdanosti ili hitnosti zahtjeva za pregledom.
- Ukoliko se pacijentica nije naručila na pregled, a ukoliko prema procjeni trijaže nije životno ugrožena, dužna je prije svega telefonski kontaktirati svog liječnika koji će joj dati termin pregleda i odlučiti o dalnjem postupanju. Ukoliko se radi o pacijentici koja je težeg zdravstvenog stanja, osoba koja vrši trijažu kontaktirat će izabranog liječnika pacijentice radi donošenja odluke o dalnjem postupanju.
- Pacijentice koje su klinički i epidemiološki sumnjive na COVID-19 infekciju, nakon konzultacija sa nadležnim epidemiologom, mogu biti upućene na bris, a ako nije u pitanju hitno ginekološko stanje potrebno je odgoditi ginekološki pregled dok ne prođe akutno stanje i isključi se infekcija COVID-19.
- Prilikom pregleda pacijentice u ordinaciji preporuča se konzultaciju vršiti na 2m udaljenosti, uz smanjenje razmaka samo tijekom pregleda. Preporuča se da konzultacija bude ciljana, odnosno da se već putem ranije telefonske konzultacije uzmu osnovni anamnistički podaci kako bi sama konzultacija u ordinaciji bila kraća, a u svrhu zaštite pacijentice i liječnika.
- Prilikom pregleda pacijentice u ordinaciji, iz mera predostrožnosti, preporuča se koristiti zaštitne naočale ili vizir, kiruršku masku i rukavice.

- Tijekom rada u ordinaciji preporuča se dolazak u ustanovu u jednoj odjeći i obuću, a za rad koristiti uniformu i obuću namijenjenu za rad. Radna odjeća se mora mijenjati minimalno 2 puta tjedno te ju je potrebno oprati na min. 60° stupnjeva, posebno, bez druge odjeće, a obuću treba dezinficirati. Ako nije moguće pranje na min. 60°, treba koristiti proizvode za dekontaminaciju tkanina. Preporuka za izgled zdravstvenog djelatnika je: visoko povezana kosa, kratko podrezani nokti bez gela i laka, sav nakit prije stupanja u objekt mora biti uklonjen (narukvice, prstenje, lančići, naušnice, satovi...).
- Nužno je pridržavanje važećih protuepidemijskih mjera za zdravstvene ustanove, zdravstveni djelatnici su dužni organizirati rad tako da bude što veća međusobna udaljenost radnika uz prakticiranje fizičke udaljenosti u odnosu na ostale zdravstvene djelatnike i pacijente. Potrebno je izbjegavati boravak zaposlenika u više ordinacija zajedno npr. tijekom pauze kao i nepotrebno šetanje po zgradama te izbjegavati ulaske u ordinacije i prostorije koje se ne koriste na dnevnoj bazi.
- Iz ordinacija i čekaonica potrebno je ukloniti sve stvari koje nisu neophodne u svakodnevnom radu (ukrase, slike, tepihe, cvijeće, zavjese, tapecirane stolice, reklamni materijal, časopisi, suvišne kemijske, igračke za djecu). Vrata otvarati laktom, slavine zatvarati papirnatim ručnikom, dezinficirati kvake više puta tijekom radnog vremena. Svi koji ulaze u prostorije zdravstvene ustanove dužni su obaviti higijenu ruku, staviti masku ili papirnatu maramicu na usta i nos. Sve kontaktne površine čekaonica i ordinacija potrebno je kontinuirano brisati dezinficijensom na bazi alkohola. Prostor je potrebno redovito provjetravati.
- Ukoliko se pacijentica upućuje na daljnju obradu (npr. laboratorij, RTG) preporuča se prije upućivanja kontaktirati službu u koju se pacijent upućuje (ovisno o lokalnoj organizaciji).

Prilog 3.

PREPORUKE ZA POSTUPANJE PRI DOLASKU DJECE U PEDIJATRIJSKE ORDINACIJE TIJEKOM EPIDEMIJE COVID-19

- Roditelji su obavezni prije dolaska u pedijatrijsku ordinaciju telefonski ili putem drugog telekomunikacijskog kanala (primjerice e-mail) kontaktirati izabranog pedijatra, naručiti dijete na pregled bilo da se radi o bolesnom djetetu ili sistematskom pregledu i cijepljenju.
- Djeca ne moraju prolaziti kroz trijažni centar, već dolaze direktno u pedijatrijsku ordinaciju, po točno datim uputama i rasporedu.
- U čekaonicama ne smije biti više od jednog pacijenta po timu, odnosno samo onaj koji je u tom trenu naručen na pregled.
- Pacijenti se naručuju na pregled u razmaku od 15-30 minuta, uz iznimke ovisno o okolnostima slučaja i potrebama pacijenata, a sve kako bi bilo dovoljno vremena za pregled te temeljite mjere dezinficiranja površina i prozračivanja prostorija nakon što pacijent izade iz ordinacije.
Za bolesnu djecu mora biti formirana posebna prostorija, odvojena od prostorije za zdravu djecu koja dolaze na sistematske preglede i cijepljenje.
Dakle, potrebno je odvojiti zdrave i bolesne, prostorno i vremenski.
- Prilikom dolaska na naručeni termin roditelj mora nositi masku ili prekriti usta i nos sa maramicom (upozoriti ga na to prilikom naručivanja). Roditelj će biti zamoljen da ponese i nepropusne prostirke na koje će staviti dijete (zbog izlučivanja virusa stolicom).
- Prilikom ulaska u ordinaciju roditelj i djeca moraju proći kroz tzv. "dezinfekcijsku barijeru" postavljenu na ulazu te dezinficirati ruke.
- Roditelje se prije naručivanja mora pitati jesu li u samoizolaciji/ karanteni te ukoliko jesu, naručuje ih se u posebnu COVID 19– ambulantu, gdje će dijete pregledati pedijatar.
- Djeci se prilikom dolaska obvezno mjeri temperatura, a liječnicima i medicinskim sestrama se preporuča da prilikom postupanja sa zdravom djecom (sistemska pregled, mjerjenja, cijepljenja) budu obučeni u zaštitnu opremu kao i kod pregleda bolesnog djeteta.

Djeca su često asimptomatski nosioci virusa.

- Ukoliko se radi o životno ugroženom djetetu, bit će pregledano uz sve mjere zaštite.
- Pacijenti koji su klinički i epidemiološki sumnjivi na COVID-19 infekciju nakon konzultacija sa nadležnim epidemiologom, mogu biti upućeni na bris. Ukoliko je pristigli nalaz negativan pacijent će biti pregledan u izdvojenoj sobi za pregled (izolacija) pod punom osobnom zaštitnom opremom. Ukoliko je pristigli nalaz brisa pozitivan postupa se prema protokolu za COVID-19 pozitivne pacijente, a sukladno zdravstvenom stanju pacijenta.
- Prilikom pregleda pacijenta u ordinaciji preporuča se konzultaciju vršiti na 2m udaljenosti, uz smanjenje razmaka samo tijekom pregleda. Preporuča se da konzultacija bude ciljana, odnosno da se već putem ranije telefonske konzultacije uzmu osnovni anamnestički podaci kako bi sama konzultacija u ordinaciji bila kraća, a u svrhu zaštite pacijenta i liječnika.

- Prilikom pregleda pacijenta u ordinaciji, iz mjera predostrožnosti, preporuča se koristiti zaštitne naočale ili vizir, kiruršku masku i rukavice.
- Tijekom rada u ordinaciji preporuča se dolazak u ustanovu u jednoj odjeći i obuću, a za rad koristiti uniformu i obuću namijenjenu za rad. Radna odjeća se mora mijenjati minimalno 2 puta tjedno te ju je potrebno oprati na min. 60° stupnjeva, posebno, bez druge odjeće, a obuću treba dezinficirati. Ako nije moguće pranje na min. 60°, treba koristiti proizvode za dekontaminaciju tkanina. Preporuka za izgled zdravstvenog djelatnika je: visoko povezana kosa, kratko podrezani nokti bez gela i laka, sav nakit prije stupanja u objekt mora biti uklonjen (narukvice, prstenje, lančići, naušnice, satovi...).
- Nužno je pridržavanje važećih protuepidemijskih mjer za zdravstvene ustanove, zdravstveni djelatnici su dužni organizirati rad tako da bude što veća međusobna udaljenost radnika uz prakticiranje fizičke udaljenosti u odnosu na ostale zdravstvene djelatnike i pacijente. Potrebno je izbjegavati boravak zaposlenika u više ordinacija zajedno npr. tijekom pauze kao i nepotrebno šetanje po zgradama te izbjegavati ulaske u ordinacije i prostorije u kojima se uobičajeno ne radi.
- Iz ordinacija i čekaonica potrebno je ukloniti sve stvari koje nisu neophodne u svakodnevnom radu (ukrase, slike, tepihe, cvijeće, zavjese, tapecirane stolice, reklamni materijal, časopisi, suvišne kemijske, igračke za djecu). Vrata otvarati laktom, slavine zatvarati papirnatim ručnikom, dezinficirati kvake više puta tijekom radnog vremena. Svi koji ulaze u prostorije zdravstvene ustanove dužni su obaviti higijenu ruku, staviti masku ili papirnatu maramicu na usta i nos. Sve kontaktne površine čekaonica i ordinacija potrebno je kontinuirano brisati dezinficijensom na bazi alkohola.
Prostor je potrebno redovito provjeravati.
- Ukoliko se pacijent upućuje na daljnju obradu npr. laboratorij, RTG.) preporuča se prije upućivanja kontaktirati službu u koju se pacijent upućuje (ovisno o lokalnoj organizaciji).

Prilog 4.

PREPORUKE ZA POSTUPANJE PRI DOLASKU PACIJENTA U ORDINACIJU MEDICINE RADA TIJEKOM
EPIDEMIJE COVID-19

Uvodne napomene:

- na pregled u ordinacije medicine rada dolaze kandidati koji nemaju akutnu bolest
  - rad ordinacija medicine rada odvija se u prvoj smjeni
  - površine ordinacija medicine rada su površinski veće od uobičajenih ordinacija radi potrebne funkcionalne dijagnostike te sukladno tome i veličina čekaonica
  - u sklopu ordinacija medicine rada uobičajan je i prostor za psihološko testiranje
-
- Pacijent ili predstavnik pacijentovog poslodavca je obavezan prije dolaska u ordinaciju telefonski ili putem elektronske pošte kontaktirati medicinu rada te naručiti se na pregled. Sve ostale usluge koje se pružaju unutar medicine rada također moraju biti telefonski ili naručene putem telefonske pošte.
  - Na početku rada (ordinacije medicine rada) specijalisti medicine rada dužni su osobi koja provodi trijažu dostaviti popis naručenih pacijenata koji imaju za taj dan. Drugi kandidati za pregled u medicini rada navest će razlog dolaska.
  - U čekaonicama ne smije biti više od jednog pacijenta na 5 m^2 .
  - Pacijenti se naručuju na pregled u razmaku od 10-30 minuta, ovisno o broju zaposlenih u ordinaciji i veličini prostora (uključujući i čekaonicu) kako bi se imalo dovoljno vremena za pregled te temeljite mjere dezinficiranja površina i prozračivanja prostorija nakon što pacijent izađe iz ordinacije. Načelo naručivanja pacijenata treba zadržati i nakon epidemije obzirom da povećava kvalitetu pružene zdravstvene skrbi.
  - Pacijenti ispunjavaju izjavu da u zadnjih 14 dana nisu bili izvan Hrvatske i da im nisu izrečene mjere samoizolacije (izjava se pohranjuje u kartonu pacijenta).
  - Prilikom dolaska na naručeni termin pacijent mora nositi masku ili prekriti usta i nos maramicom (obavijestiti ga ranije na to).
  - Prilikom ulaska u zdravstvenu stanicu, pacijent mora proći kroz dezinfekcijsku barijeru postavljenu na ulazu te dezinficirati ruke.
  - Pacijenta se prije ulaska mora pitati je li u samoizolaciji/ karanteni te ukoliko je zamolit ga da se vrati kući i telefonom kontaktira svog liječnika.

Prilog 5.

PREPORUKE ZA IMPLEMENTACIJU A5 UPUTNICA

Obzirom da je aktualna epidemiološka situacija ubrzala već davno dogovorene informatičke pogodnosti predlažemo da se uočena poboljšanja zadrže i ubuduće te predlažemo dodatna poboljšanja kojima se postiže veća dostupnost i kvaliteta zdravstvene zaštite uz administrativno rasterećenje zdravstvenih radnika i pacijenata, na sljedeći način.

- Za kontrolne preglede u izvanbolničkoj/bolničkoj specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti (dalje u tekstu: SKZZ) stabilnih kroničnih bolesnika/djece/žena predlaže se koristiti A5 uputnice na sljedeći način.

Obiteljski liječnik/pedijatar/ginekolog/ uz A5 uputnicu obavezno prilaže rezultate učinjene obrade, anamnezu o bolesti između dva pregleda i status u času upućivanja s A5 uputnicom.

Predlažemo da Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje A5 konzultaciju SKZZ-u plati kao kontrolni pregled.

Na taj način smanjuju se bolnička opterećenja i liste čekanja, uvodi se izravna komunikacija zdravstvenih profesionalaca vezana za zdravstveno stanje pacijenta o kojem zajedno skrbe.

- Nužno je što prije omogućiti informatičku podršku kako bi sve djelatnosti u SKZZ omogućile e-naručivanje u A5 ambulanti.

Nakon obavljenе konzultacije, nalaz se putem CEZIH-a šalje izabranom doktoru.

Izabrani doktor dobiva obavijest o dospijeću nalaza.

- Kod sumnje na malignu bolest ili druga prioritetna stanja koristiti prioritetno e-naručivanje

Prilog 6.

Prijedlog izgleda uputnog elektronskog pisma specijaliste prilikom konzultacije s A5 uputnicom

ANAMNEZA (relevantni podaci o dosadašnjim bolestima i liječenju)

do 1000 znakova

LIJEKOVI KOJE PACIJENT UZIMA

Do 400 znakova

DOSADAŠNJA OBRADA

do 1000 znakova

KLINIČKO PITANJE- koji je osnovni razlog upućivanja pacijenta na pregled kod specijaliste?

do 700 znakova

NAPOMENA

do 200 znakova